

PTA

Schoolexamens

HAVO

Cohort 2025-2027

Versie: 13-01-2026

Met deze versie vervallen alle voorgaande versies

LEESWIJZER PTA

Het PTA is het Programma van Toetsing en Afsluiting. Hierin wordt per aangeboden vak beschreven welke beoordelingen in welke mate meetellen voor het gehele School Examen (SE). SE's worden zowel in het voorexamenjaar als het examenjaar afgenomen.

Het PTA is volgens een vast format opgebouwd. In deze leeswijzer volgt een korte toelichting op de onderdelen en de gebruikte afkortingen.

Kolom	Toelichting
Sch.j.	Schooljaar
Lj.	Leerjaar
P	Periode in het jaar waarin het SE onderdeel afgenomen wordt. Het schooljaar kent in de voorexamenklassen vier periodes. Het examenjaar bestaat uit drie periodes.
Afk.	Unieke identificatiecode binnen het vak. Deze code bestaat uit drie posities en is als volgt opgebouwd: - Eerste positie: leerjaar waarin het SE wordt afgenomen - Tweede positie: periode waarin het SE wordt afgenomen - Derde positie: volgnummer van het SE binnen die periode. Bij schriftelijke toetsen betekent een 1 op deze positie dat het SE in de toetsweek wordt afgenomen.
Toetsomschrijving	Een korte algemene omschrijving van de te toetsen stof. Hierin kan eventueel verwezen worden naar lesmateriaal.
Weergave	De manier waarop het SE beoordeeld wordt: - Cijfer: na het SE volgt een cijfer dat voor een bepaald percentage meetelt in het SE-eindcijfer - NB-NBB: Naar Behoren – Niet Naar Behoren. Een onderdeel dat op deze manier wordt afgesloten moet ook daadwerkelijk 'naar behoren' uitgevoerd zijn. Een beoordeling 'niet naar behoren' blokkeert overgang naar een volgend schooljaar, dan wel deelname aan het centraal eindexamen. - O-v-g: Onvoldoende – voldoende – goed. Deze beoordeling wordt alleen bij LO gebruikt. LO moet afgesloten worden met een v of g.
Soort ex.stof	Bevat het SE enkel voorgeschreven SE stof, (ook) stof die op het Centraal Examen (CE) getoetst gaat worden, en/of stof die door de school gekozen is.
Herkansing	Herkansbaarheid van het SE. De volledige herkansingsregeling staat uitgewerkt in het examenreglement. - Hoogste, 1: het SE kan maximaal eenmaal herkanst worden, het hoogste cijfer telt. - Hoogste, 2: Deze mogelijkheid komt alleen voor bij het rekenexamen op de HAVO. Deze kent 2 herkansingsmogelijkheden, het hoogste cijfer telt. - Leeg: het SE kan niet herkanst worden. SE's die plaatsvinden in de laatste SE-week van het schooljaar zijn nooit herkansbaar.
Weging	Het procentuele aandeel van het SE ten opzichte van het totale SE cijfer. Een weging is alleen aan de orde wanneer het SE met een cijfer afgesloten wordt, en zal in de meeste gevallen 10%, 15% of 20% zijn.

Domeincode	Een opgave van de (sub)domeinen die van toepassing zijn op het betreffende SE. Deze (sub)domeinen zijn afhankelijk van het vak, en staan beschreven in het examenprogramma, te vinden op examenblad.nl . Deze kolom is van belang voor de school en de inspectie.
Domeinomschrijving	Een korte omschrijving van de domeinen die van toepassing zijn op het betreffende SE.
Duur	De duur van het SE. Daarbij kunnen de volgende mogelijkheden aan de orde zijn: - 30/45 minuten (ten behoeve van mondelingen) - 60 minuten - 90 minuten - 120 minuten - 150 minuten - Leeg: een SE wordt niet op een vast moment beoordeeld. Een voorbeeld hiervan is een praktische opdracht waaraan een langere tijd gewerkt wordt.
Toetssoort	Het soort SE: - TT: Theoretische toets - MO: Mondeling - PO: Praktisch - KL: Kijk- en luister
Afnamevorm	De vorm waarin het SE plaatsvindt: - Schriftelijk - Digitaal - Praktisch - Mondeling
Hulpm	Welke (specifieke) hulpmiddelen mogen gebruikt worden bij het SE: - BN: Binas - GB: Grote Bosatlas - GR: Grafische rekenmachine (alleen toegestaan bij een aantal wiskunde SE's). - WB NL-DU: woordenboek Nederlands – Duits - WB DU-NL: woordenboek Duits – Nederlands - WB NL-EN: woordenboek Nederlands – Engels - WB EN-NL: woordenboeken Engels – Nederlands - WB NL-FR: woordenboek Nederlands – Frans - WB FR-NL: woordenboek Frans – Nederlands - WB GR-NL: woordenboek Grieks – Nederlands - WB LA-NL: woordenboek Latijn – Nederlands - EL: Eigen laptop. Naast deze hulpmiddelen mag de leerling altijd gebruik maken van een woordenboek Nederlands, met uitzondering van specifieke toetsen bij Nederlands, en een gewone rekenmachine, met uitzondering van de wiskundevakken en rekenen.

Bij praktische opdrachten (PO's) worden beoordelingscriteria en deadlines in de les door de docent aan de leerlingen bekend gemaakt.

HAVO 2025-2027 / aardrijkskunde														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Wereld/Arm en Rijk, de Geo HAVO: H1 Twee werelden, één grensgebied + H2 Dromen van een betere toekomst	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A; B1	A: Vaardigheden□ B1: gebieden op grens van arm en rijk	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Wereld/Arm en Rijk, de Geo HAVO: H3 India en Groot Brittannië als voorbeeld + H4 Een veranderende wereld	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B2, B3	A: Vaardigheden□ B2: samenhangen en verschillen in de wereld, □ B3: mondiale processen en lokale effecten	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Aarde/Systeem Aarde, De Geo HAVO: H1 Ons eiland in de ruimte + H2 Afbraak en opbouw van het landschap	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C1, C2	A: Vaardigheden□ C1: samenhangen en verschillen op regionaal niveau, □ C2: samenhangen en verschillen op aarde	60	TT	Schriftelijk	
		4	441	Aarde/Systeem Aarde, de Geo HAVO: H3 Klimaat en landschapszones + H4 Natuurgeweld in de Verenigde Staten	Cijfer	CE en SE		10	A, C1, C2, C3	A: Vaardigheden□ C1: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau □ C2: samenhangen en verschillen op regionaal niveau, □ C3: de aarde al natuurlijk systeem en lokale effecten	60	TT	Schriftelijk	
26/27	5	1	511	Leefomgeving/Wonen in Nederland, De Geo HAVO H1 Nederland Waterland + H2 Omgaan met water	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, E1, E2	A: Vaardigheden□ E1: nationale en regionale vraagstukken, □ E2: regionale en lokale vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB
		2	521	Leefomgeving/Wonen in Nederland, De Geo HAVO: H3 De wereld van de stad + H4 Een leefbare stad	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, E1, E2	A: Vaardigheden□ E1: nationale en regionale vraagstukken, □ E2: regionale en lokale vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB
		3	531	Ontwikkelingslanden/Brazilië, de Geo HAVO: H1 Natuurlijk Brazilië + H2 Blik op de Brazilianen + H3 Blik op de buitenwereld+ H4 Actuele vraagstukken in Brazilië	Cijfer	CE en SE		20	A, D1, D2	A: Vaardigheden□ D1: Gebiedskenmerken; □ D2: Actuele vraagstukken	90	TT	Schriftelijk	GB

100

HAVO 2025-2027 / bedrijfseconomie														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Bedrijfseconomie in Balans deel 1: Hoofdstuk 2, 4, 5 □ Balans, winst en verliesrekening, verzekeren, studeren, sparen en lenen, enkelvoudige en samengestelde interest, beleggen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Bedrijfseconomie in Balans deel 1: Hoofdstuk 6 t/m 10 □ Woning, familie, schenken en erven, eigen onderneming	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	B1	B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid	90	TT	Schriftelijk	
			432	Start keuze onderwerp aan het begin van periode 2 en inleveren aan het eind van periode 2	NB-NNB	SE		0	H	H: keuzeonderwerpen		PO	Schriftelijk	
	4		441	Bedrijfseconomie in Balans deel 1: Hoofdstuk 11, 12, 15 t/m 17 □ Rechtsvorm, organisatie en maatschappij, personeelsbeleid, eigen vermogen, vreemd vermogen en vermogensmarkt	Cijfer	CE en SE		15	B2, B3, B4, C2, D1, D2	B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C2: personeelsbeleid, D1: investeren, D2: financieren	90	TT	Schriftelijk	
26/27	5	1	511	bedrijfseconomie in balans deel 1: hoofdstuk 1 t/m 18 □ O.a. balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit, verzekeren, studeren, sparen en lenen, enkelvoudige en samengestelde interest, beleggen, woning, familie, schenken en erven, eigen onderneming, rechtsvorm, organisatie en maatschappij, personeelsbeleid, eigen vermogen, vreemd vermogen en vermogensmarkt, investeringsanalyse	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B1, B2, B3, B4, C1, C2, D1, D2	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid, B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C1: interne organisatie, C2: personeelsbeleid, D1: investeren, D2: financieren	90	TT	Schriftelijk	
		2	521	bedrijfseconomie in balans deel 1 en 2: hoofdstukken 1 t/m 20 en hoofdstukken 21 t/m 27 □ O.a zie 511 en marketing en marketingmix, kostensoorten, begrote en werkelijke winst	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B1, B2, B3, B4, C2, D2, E2, F1, F2	A: basisvaardigheden, B1: persoonlijke financiële zelfredzaamheid, B2: de oprichting van een eenmanszaak, B3: van eenmanszaak naar rechtspersoon, B4: perspectief op de organisatie, C2: personeelsbeleid, D2: financieren, E2: marketingbeleid, F1: vastleggen van financiële stukken en niet- financiële informatie, F2: kosten - en winstvraagstukken	90	TT	Schriftelijk	

HAVO 2025-2027 / biologie

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	biologie voor jou 4H: Thema 1 "Inleiding in de biologie" en Thema 2 "Voortplanting"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, M, O, P	Voor Thema 1 " Inleiding in de biologie" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE□ A4, A5.1 t/m A5.9, A5.11, A6, A8.2, A8.5, A8.6, A11, A14, A15□ M2.1.3, M2.1.4, M2.2.1, M2.2.2, M2.2.3□ O1.1.1, O1.3.1, O1.4.1, O1.5.1, O1.6.1, <O6>□ P4.1.1□ □ Voor Thema 2 "Voortplanting" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE□ A1, A5, A8□ M3.2.2, M3.2.4, <SE M6>□ O2.2.1, <SE O8.1, O8.2, O8.3, O8.4, O8.5, O8.6, O8.7, O8.8, O8.9, O9.1, O9.2, O9.3, O9.4, O9.5, O9.6>	90	TT	Schriftelijk	BN
3	431			biologie voor jou 4H: Thema 3 "Genetica" en Thema 4 "Evolutie"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, M, O, P	Voor Thema 3 " Genetica" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE, (zonder CSE)□ A7□ M7.1.1, M7.1.2, M7.1.3, M7.1.4, M8.1, M8.1.2, M8.3.1, M8.4.1□ □ Voor Thema 4 "Evolutie" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE, (zonder CSE)□ A5□ M2.1.1, M2.1.2, M2.1.3, M3.1.2, M8.1.3, M8.2.4, M8.4.1□ P4.2.1, P4.3.1, P4.4.1, P4.4.2	90	TT	Schriftelijk	BN

4	441	biologie voor jou 4H: Thema 5 "Regeling" en Thema 6 "Waarneming & Gedrag" en Thema 7 "Ecologie & Milieu"	Cijfer	CE en SE	15	A, M, O, P	Voor Thema 5 "Regeling" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE, (zonder CSE)□ A5□ M2.1.4□ O2.1.3, O2.2.1, O2.2.2, O2.2.3, O2.3.1, O2.3.2, O2.3.3, O2.3.4, <O4.1, O4.2, O5.3>□ □ Voor Thema 6 "Waarneming en Gedrag" <=> SE 4H (sub-domeinen): □ <=> SE, (zonder CSE)□ <A5, A8□ O5.1, O5.2, O7>□ □ Voor Thema 7 "Ecologie en milieu" 4H (sub-domeinen): □ <=> SE, (zonder CSE)□ A5, A7, A8□ P1.1.1, P1.1.2, P1.1.4, P1.2.1, P1.2.2, P1.2.3, P1.3.1, P1.3.2, P1.3.3, P1.3.4, <P2>, P3.1.1, P3.1.2, P3.1.3, P3.2.1, P3.2.2, P3.2.3, P3.2.4	90	TT	Schriftelijk	BN
	442	vaardigheden "natuurwetenschappelijke methode"	NB-NNB	CE en SE	0	A	Domein A= Vaardigheden□ Sub-domeinen: A5, A8		PO	Praktisch	BN

26/27	5	1	511	biologie voor jou 5H: Thema 8 "Stofwisseling in de cel" en Thema 9 "DNA"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, M, O, P	Voor Thema 8 " Stofwisseling" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE)☐ A5, A8☐ <M1.2.3>, M2.3.1, M2.3.2, M2.3.3, M2.3.4, M2.3.5, M2.3.6, M2.3.7, M2.3.8, M2.3.9☐ O1.2.1☐ ☐ Voor Thema 9 "DNA" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE)☐ A8☐ <M1.1.1, M1.1.2, M1.1.3, M1.1.4, M1.2.1, M1.2.2>, M2.3.10, M3.1.1, M3.1.2, M3.2.1, M3.2.2, M3.2.3, M3.2.4, <M4.1, M4.2, M4.3, M5.1, M5.2, M5.3, M6.2, M6.4>, M8.1.1, M8.1.3, M8.2.1, M8.2.2, M8.4.1, M8.4.2	90	TT	Schriftelijk	BN
2	521			biologie voor jou 5H: Thema 10 "Voeding en vertering" en Thema 11 "Transport"	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, M, O, P	Voor Thema 10 " Voeding en vertering" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE)☐ A5, A8, <A9>☐ M2.3.5☐ O1.4.1, O1.4.2, O1.4.3, O1.4.4☐ ☐ Voor Thema 11 "Transport" 5H (sub-domeinen): ☐ <=> SE, (zonder CSE)☐ A8☐ O1.6.1, O1.6.2, O1.6.3, O1.6.4, O1.6.5, O2.2.3	90	TT	Schriftelijk	BN

HAVO 2025-2027 / culturele en kunstzinnige vorming														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Kunsta autobiografie (A) + Beeldende verwerking (B)	Cijfer	SE		10	A	Verkennen		PO	Praktisch	
		2	421	Korte film (A) + □ Filmposter (B), □ Discipline: Film en Design, □ Dimensie: aangereikt door docent, □ (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B, C	B: Verbreden, C: Verdiepen		PO	Praktisch	
		3	431	Schriftelijke onderzoeksopdracht (A) + □ Beeldende/audiovisuele verwerking (B) □ Discipline Muziek, □ Dimensie: aangereikt door docent, □ (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B+C	B: verbreden + C: verdiepen		PO	Schriftelijk	
		4	441	Culturele-activiteit (A) + □ Fake-newsbericht (B) □ Discipline: Design □ Dimensie: aangereikt door docent □ (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B	B: Verbreden, C: Verdiepen		PO	Praktisch	
			442	Praktische onderzoeksopdracht (A) + □ Presentatie (B) □ Discipline: keuze uit verschillende disciplines, □ Dimensie: aangereikt door docent, □ (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		20	B, C en D	B: verbreden + C: verdiepen en D: Verbinden		PO	Praktisch	
			443	Reflectieopdracht □ (zie opdracht uitgereikt door docent)	Cijfer	SE		10	D	Verbinden		PO	Praktisch	
								100						

HAVO 2025-2027 / Duitse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Kennistoets basiskennis Duits leerjaar 2/3/4 Herhaling grammatica onderbouw + grammatica, woorden en Redemittel van kapitel 1 t/m 3 Na Klar.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D1	D1: taalvaardigheden	90	TT	Schriftelijk	
		2	421	Spreekvaardigheidsoopdracht - spreekopdracht over één van de voorgegeven B1 thema's.	Cijfer	SE		10	C1, C2	C1: gesprekken voeren, C2: spreken	30	MO	Mondeling	
		3	431	Schrijfvaardigheidsexamen (digitaal EL) Basiswoordenschat en Redemittel leerjaar 2-3-4 Na Klar	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D1	D1: taalvaardigheden	90	TT	Digitaal	EL WB NL-DU
		4	441	Leesvaardigheidsexamen op CSE niveau	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid	120	TT	Schriftelijk	WB DU-NL
26/27	5	1	511	Schoolexamen formele schrijfvaardigheid (digitaal EL). Zakelijke brief schrijven + cv op ERK B1/B2 niveau.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D1, D2, F	D1: taalvaardigheden, D2: strategische vaardigheden, F: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Digitaal	EL WB NL-DU
		2	521	Cito kijk -en luistervaardigheid B1 Niveau	Cijfer	SE		20	B	B: kijk -en luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
		3	531	Mondelingen – discussie ERK B1/B2 niveau / 15 minuten voorbereidingstijd - 30 minuten mondeling	Cijfer	SE		20	A, C1, C2	A: leesvaardigheid, C1: gesprekken voeren, C2: spreken	45	MO	Mondeling	
			532	Portfolio: gelezen boeken 3 + bijbehorende verwerkingsopdrachten.	NB-NNB	SE		0	E1	E1: literaire ontwikkeling		HD	Schriftelijk	
100														

HAVO 2025-2027 / economie

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Cumulus□ □ Geldzaken□ - Procenten en indexcijfers□ - Inkomen□ - Sparen en lenen□ - Verzekeren	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B, E1, E3, G1, G2, G3	A: informatieve vaardigheden, rekenkundig en/of grafisch onderbouwen, standpuntbepaling, strategisch inzicht, experimenten, □ B: Concept schaarste; □ E1: Gezinnen ruilen over de tijd □ E3: Pensioenen□ G1: Risico en verzekeren□ G2: Asymmetrische informatie□ G3: Risico en rente	90	TT	Schriftelijk	
		3	431	Cumulus□ Welvaart□ - Het bbp□ - Belasting□ - Ongelijkheid□ - Internationale handel	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	C, H1, H2, H3, I1	C: Concept ruil□ H1: Macro economische kringloop, nationaal inkomen en welvaart□ H2: Economische groei□ H3: Ongelijkheid en herverdeling□ I: concept goede tijden, slechte tijden;	90	TT	Schriftelijk	
			432	Economische opdracht start aan het begin van periode 2 en inleveren aan het eind van periode 2	NB-NNB	SE		0	A, J	A: informatievaardigheden, rekenkundig en/of grafisch onderbouwen, standpuntbepaling, strategisch inzicht, experimenten, J: onderzoek en experiment		PO	Praktisch	
		4	441	Cumulus□ Speltheorie □ Markt□ - Vraag en aanbod□ - Elasticiteiten□ Keuzeopdracht	Cijfer	CE en SE		15	D1, D2, D3, D6, D7, F1, F2, F3, K	D1: Marktvraag □ D2: Marktaanbod□ D3: Marktmechanisme□ D6: Consumentengedrag□ D7: Producentengedrag□ F1: Speltheorie□ F2: Samenwerken en onderhandelen□ F3: Markt falen□ K: Keuzeonderwerp	90	TT	Schriftelijk	
26/27	5	1	511	Cumulus□ Geldzaken, Welvaart, Speltheorie en Keuzeopdracht	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B, E1, E3, F, G, K	A: Informatievaardigheden, □ B: Schaarste, □ E1: Gezinnen ruilen over de tijd□ E2: De overheid ruilt over de tijd□ E3: Pensioenen□ F: Samenwerken en onderhandelen□ G: Risico en informatie□ K: Keuzeonderwerp	90	TT	Schriftelijk	
		2	521	Cumulus□ Markt en Arbeid	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	D, H1, H4	D: concept markt; □ H1: Macro economische kringloop, nationaal inkomen en welvaart□ H4: Arbeidsmarkt en werkloosheid	90	TT	Schriftelijk	

3	531	Cumulus□ Geldzaken, Welvaart, Speltheorie, Markt, Arbeid en Crisis	Cijfer	CE en SE	20	A, B, C, D, E, F, G, H, I	A: Vaardigheden□ B: Schaarste, □ C: Ruil, □ D: Markt, □ E: Ruilen over de tijd, □ F: Samenwerken en onderhandelen, □ G: Risico en informatie, □ H: Welvaart en groet, □ I: goede tijden, slechte tijden	90	TT	Schriftelijk
					100					

HAVO 2025-2027 / Engelse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Leesvaardigheid (ERK B1)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A	Domein A Leesvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	WB EN-NL
		2	421	Gespreksvaardigheid: het voeren van een discussie bij voorkeur in een groep (ERK B1)☐ MO duurt 30 minuten daarvoor zit 15 minuten voorbereidingstijd	Cijfer	SE		10	C, F	Domein C Gespreksvaardigheid ☐ Domein F Oriëntatie op studie en beroep	45	MO	Mondeling	
		3	431	Schrijfvaardigheid n.a.v. de behandelde modules en literatuur. (ERK A2+)☐ Afname digitaal met eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D, E	Domein D Schrijfvaardigheid ☐ Domein E Literatuur	90	TT	Digitaal	EL WB NL-EN
		4	441	Cito Kijk- en Luistervaardigheid (ERK B1+)	Cijfer	SE		10	B	B, Kijk- en luistervaardigheid	90	TT	Schriftelijk	
26/27	5	2	521	Schrijfvaardigheid (ERK B1) n.a.v. behandelde modules ☐ Afname digitaal met eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D, E	Domein D Schrijfvaardigheid☐ Domein E Literatuur	120	TT	Digitaal	EL WB NL-EN
			522	Kijk- en luistervaardigheid Cito (ERK B2)	Cijfer	SE		20	B	Domein B Kijk -en Luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
		3	531	Gespreksvaardigheid: het voeren van een discussie bij voorkeur in een groep (ERK B1+)☐ MO duurt 30 minuten daarvoor zit 15 minuten voorbereidingstijd	Cijfer	SE		20	C, F	Domein C Gespreksvaardigheid☐ Domein F Oriëntatie op studie en beroep	45	MO	Mondeling	
100														

HAVO 2025-2027 / Franse taal en literatuur														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Kennistoets (grammatica + idioom + phrases-clés + herhaling werkwoorden). Hoofdstuk 1 plus voorkennis onderbouw.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D	D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Kennistoets (grammatica + idioom + phrases-clés + herhaling werkwoorden). Hoofdstuk 2 plus voorkennis onderbouw.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D	D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	
		3	431	Schrijfvaardigheidstoets (formeel en informeel) (ERK-niveau A2)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	D	D: schrijfvaardigheid	60	TT	Schriftelijk	WB NL-FR
		4	441	Leestoets: Cito-leesteksten (niveau A2+B1)	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	WB FR-NL
26/27	5	1	511	Spreekvaardigheid monoloog en dialoog (ERK-niveau B1)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	15	C1, C2, F	C1: gesprekken voeren, C2: spreken, F: oriëntatie op studie en beroep	30	MO	Mondeling	
		2	521	Cito kijk- en luistertoets (ERK-niveau B1)	Cijfer	SE		20	B	B: kijk -en luistervaardigheid	90	KL	Schriftelijk	
			522	leesverslag van een Frans werk	NB-NNB	SE		0	E	E: literatuur		PO	Schriftelijk	
		3	531	Schrijfvaardigheid ERK-niveau A2+leerling kan korte eenvoudige dagboekteksten en persoonlijke brieven schrijven	Cijfer	SE		15	D	D: schrijfvaardigheid	90	TT	Schriftelijk	WB NL-FR
			532	Foutenanalyse leesvaardigheid op basis van examenteksten.	Cijfer	CE en SE		10	A	A: leesvaardigheid		PO	Schriftelijk	WB NL-FR
100														

25/26	4	1	411	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3)): Tijdvak 1. De tijd van jagers en boeren en Tijdvak 2. De tijd van Grieken en Romeinen/kenmerkende aspecten 1 t/m 8 +-thema 1: piramides	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: Thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk
		2	421	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3): Tijdvak 3 De tijd van monniken en ridders en Tijdvak 4. De tijd van steden en staten/ kenmerkende aspecten 9 t/m 17	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk
		3	431	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3) Tijdvak 5. De tijd van ontdekkers en hervormers en Tijdvak 6. De tijd van regenten en vorsten/kenmerkende aspecten 18 t/m 26	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk
		4	441	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3):Tijdvak 7. De tijd van pruiken en revoluties en Tijdvak 8. De tijd van burgers en stoommachines/kenmerkende aspecten 27 t/m 36 + thema 2: uitvindingen tijdens de Industriële revolutie (horend bij tijdvak 7 en 8)	Cijfer	CE en SE		10	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	60	TT	Schriftelijk
26/27	5	1	511	Historisch overzicht (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 1 t/m 3): Tijdvak 9. De tijd van de wereldoorlogen/Tijdvak 10. de tijd van televisie en computer/kenmerkende aspecten 37 t/m 49 + thema 3: de Koude Oorlog in spotprenten (horend bij tijdvak 9 en 10)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B, C, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, C: thema's, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk
		2	521	Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie (uitbreiding en verdieping van de stof van klas 3)	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	D, E	D: geschiedenis van de rechtsstaat en parlementaire democratie, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk
		3	531	Historische contexten/Het Britse Rijk 1650-1900/Duitsland in Europa 1918-1991/Het moderne Nederland 1948-2008 / kenmerkende aspecten 18 t/m 49	Cijfer	CE en SE		20	A, B, E	A: historisch besef, B: oriëntatiekennis, E: oriëntatie op studie en beroep	90	TT	Schriftelijk

100

HAVO 2025-2027 / Havo-P (ppmg)														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	412	Opdracht 'Mijn wereld'. Inzicht in eigen kwaliteiten en het organiseren van een beroepenmarkt voor alle leerlingen in 4HAVO.	Cijfer	School		10	Schooleigen			PO	Praktisch	
		3	432	Product ontwerpen voor een externe opdrachtgever.□ Werkvelden: Gedrag en maatschappij, Taal en cultuur.	Cijfer	SE en school		15	B11, B14, C15, D17, Schooleigen	B11: Digitale vaardigheden, B14: creatief denken, C15: werkveld, D17: Producten.		PO	Praktisch	
		4	442	Een proces verbeteren voor een externe opdrachtgever.□ Werkvelden: Gedrag en maatschappij, Recht	Cijfer	SE en school		15	B11, C15, D18, Schooleigen	B11: Digitale vaardigheden, C15, D18: Processen		PO	Praktisch	
			443	Individueel bewijsportfolio voor de vaardigheden communiceren, samenwerken en omgaan met anderen. Leerling bepaalt zelf welke onderdelen bewijsmateriaal vormen. Het portfolio wordt gedurende het jaar opgebouwd. Beoordelingscriteria worden in de les verstrekt.	NB-NNB	SE		0	B7, B8, D22	B7: Samenwerken, B8: Taalvaardigheden, D22: Omgaan met anderen		PO	Schriftelijk	
			444	Individuele presentatie over bewijsportfolio. Presentaties vinden buiten de toetsweek plaats. Beoordelingscriteria worden in de les verstrekt.	NB-NNB	SE		0	B7, B8, D22	B7: Samenwerken, B8: Taalvaardigheden, D22: Omgaan met anderen	15	MO	Mondeling	
26/27	5	2	512	Opdrachtinhoud en aantal opdrachten nog onbekend. Weging onder voorbehoud.	Cijfer	SE		20				PO	Praktisch	
			522	Opdrachtinhoud en aantal opdrachten nog onbekend. Weging onder voorbehoud.	Cijfer	SE		20				PO	Praktisch	
		3	532	Portfolio voor het aantonen vaardigheden. Het portfolio wordt middels een verslag en een individuele presentatie afgerond. De presentaties vinden in de lessen plaats. Weging onder voorbehoud.	Cijfer	SE		20	A4, A5, B6, B9, B10, B12, B13	A4: ontwikkelen eigen interesses, A5: ontwikkelen van kwaliteiten, B6: Sociaal handelen, B9: informatievaardigheden, B10, reken- en wiskundige vaardigheden, B12: Analytische vaardigheden, B13: Kritische denkvaardigheden		PO	Mondeling	

100

25/26	4	1	411	Informatie en data + Datarepresentaties. □ Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE		5	C1, C2, C4, A9	C1: Doelstellingen, C2: Identificeren, C4: Standaardrepresentaties, A9: Informatica hanteren als □ perspectief	60	TT	Digitaal	EL
		2	422	Usability + HTML-CSS	Cijfer	SE		10	F1, A1, A2, A3	F: Interactie, A1: Informatievaardigheden gebruiken, A2: Communiceren, A3: Reflecteren op leren		PO	Praktisch	
		3	431	Denken over informatica, Hard- en Software en security. □ Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	F2, F3, F4, E1, E2, A4, A5, A7, A11, A12, A13	F2: Maatschappelijke aspecten, F3: Privacy, F4: Security, E1: Decompositie, E2: Security, A4: Oriënteren op studie en □ beroep, A5: Onderzoeken, A7: Waarderen en oordelen, A11: Ethisch handelen, A12: Informatica instrumentarium □ hanteren, A13: Werken in contexten	60	TT	Digitaal	EL
		4	442	Ontwikkelen met programmeertaal	Cijfer	SE		15	B1, D1, D2, A6, A8, A10	B1: Algoritmen, D1: Ontwikkelen, D2: Inspecteren en aanpassen, A6: Modelleren, A8: Ontwerpen en □ ontwikkelen, A10: Samenwerken en □ interdisciplinariteit		PO	Praktisch	
26/27	5	1	511	Security + Datastructuren + Automaten + Grammatica's. □ Afnamevorm eigen laptop	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	C3, B2, B3, B4	C3: Representeren, B2: Datastructuren, B3: Automaten, B4: Grammatica's	90	TT	Digitaal	EL
			512	Databases en SQL	Cijfer	SE		10	H, C5	H: Databases, C5: Gestructureerde data		PO	Praktisch	
		2	522	Keuzedomein: Netwerken	Cijfer	SE		20	L	L: Netwerken		PO	Praktisch	
		3	532	Keuzedomein: User Experience	Cijfer	SE		20	P	P: User Experience		PO	Praktisch	
100														

HAVO 2025-2027 / kunst beeldende vormgeving														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen

25/26	4	1	412	KUBV: Kunstanalyse praktische onderzoeksopdracht	Cijfer	SE		10	A1, A2, A3, C	A1: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers, A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, C: Oriëntatie op studie en beroep	PO	Praktisch	
	2	422	KUBV: Praktische opdracht A: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE			10	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: praktijk	PO	Praktisch	
	3	431	KUA: Toets Kunst Algemeen: Cultuur van de kerk in de elfde tot en met veertiende eeuw	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1		10	A, B1 t/m B6, C	A: Vaardigheden, B1: Kunst en religie, levensbeschouwing, B2: Kunst en esthetica, B3: Kunstenaar en opdrachtgever, politieke en economische macht, B4: Kunst en vermaak, B5: Kunst, wetenschap en techniek, B6: Kunst intercultureel, C: Onderwerpen	90	TT	Digitaal
	4	442	KUBV: Praktische opdracht B: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE			10	A3, B	A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk	PO	Praktisch	
26/27	5	1	512	KUBV: Praktische opdracht C: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE		20	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk	PO	Praktisch	
	2	521	KUA: Toets Kunst Algemeen: Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1		10	A, B1 t/m B6, C	A: Vaardigheden, B1: Kunst en religie, levensbeschouwing, B2: Kunst en esthetica, B3: Kunstenaar en opdrachtgever, politieke en economische macht, B4: Kunst en vermaak, B5: Kunst, wetenschap en techniek, B6: Kunst intercultureel, C: Onderwerpen	90	TT	Digitaal
		522	KUBV: Praktische opdracht D: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE			10	A2, A3, B	A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot eigen werk, A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk	PO	Praktisch	
	3	532	KUBV: Praktische opdracht E: beoordeling werkproces, product en reflectie	Cijfer	SE			20	A3, B	A3: Eigen beeldend werk, B: Praktijk	PO	Praktisch	
100													

HAVO 2025-2027 / lichamelijke opvoeding														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Veldsporten, atletiek: springen, werpen, lopen. Balspelen: softbal, hockey, rugby, voetbal, frisbee. Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			412	Zaalsporten: turnen (springen), volleybal, basketbal,acrogym/circus, tafeltennis, conditionele vormen,zelfverdediging (judo). Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		2	421	Zaalsporten: turnen (zwaaien), zaalhockey, zaalvoetbal,volleybal, basketbal, bewegen op muziek, tennis. Vrije deel in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		3	431	Zaalsporten: turnen (springen en zwaaien), badminton. Vrije deel in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
		4	441	Zaalsporten: turnen (springen), volleybal, basketbal,acrogym/circus, tafeltennis, conditionele vormen,zelfverdediging (judo). Vrije deel: invullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			442	Veldsporten: atletiek, springen werpen, lopen. Balspelen: softbal, hockey, voetbal. Vrije deel: in te vullen naar keuze	OVG-be	SE		0	B, C, D	B: bewegen, C: bewegen en regelen, D: bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
26/27	5	1	511	keuze 1: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
		2	512	keuze 2: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid		PO	Praktisch	
			521	keuze 3: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
			522	keuze 4: diverse sporten	NB-NNB	SE		0	A, B, C, D, E	A: Vaardigheden, B: Bewegen, C: Bewegen en regelen, D: Bewegen en gezondheid, E: Bewegen en samenleving		PO	Praktisch	
		3	531	sportoriëntatie/schrijven van een eindverslag	OVG-be	SE		100	A, E	A: vaardigheden, E: bewegen en samenleving		PO	Schriftelijk	

100

HAVO 2025-2027 / maatschappijleer														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen

25/26	4	1	412	Analyse maatschappelijk probleem	Cijfer	SE		25	A1, A2	A1: Informatievaardigheden A2: Benaderingswijzen	PO	Schriftelijk		
		2	421	Toets: Parlementaire democratie + Rechtsstaat. Afname op eigen laptop.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	25	B1, B2, B3, C1, C2, C3	B1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel van rechtsstaat, B2: De praktijk van de rechtsstaat, B3: Internationale vergelijking en internationale organisaties. C1: Politieke rechten, de structuur van de democratie, C2: De praktijk van de parlementaire democratie, C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties.	60	TT	Digitaal	EL
		3	431	Toets: Pluriforme Samenleving. Afname op eigen laptop.	Cijfer	SE	Hoogste, 1	25	E1, E2, E3, E4	Subdomein E1: Geschiedenis van de pluriforme samenleving Subdomein E2: Grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving Subdomein E3: De praktijk van de pluriforme samenleving Subdomein E4: Internationale vergelijking en internationale organisaties.	60	TT	Digitaal	EL
		4	442	Verzorgingsstaat	Cijfer	SE		25	D1, D2, D3, D4	D1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat. D2: Sociale rechten en plichten ; kenmerken van een verzorgingsstaat. D3: De praktijk van de verzorgingsstaat. D4: Internationale vergelijking en internationale organisaties.		PO	Schriftelijk	

HAVO 2025-2027 / maatschappijwetenschappen														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Vorming: hoofdstuk 1 boek Seneca (de samenleving en het individu)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	B1, F, G	B1: socialisatie, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit	60	TT	Schriftelijk	
		2	421	Binding: hoofdstuk 2 (de samenleving en bindingen). Verhouding: hoofdstuk 3 (de samenleving en verschillen)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	B1, D1, C1 t/m C4, F, G	B1: socialisatie, D1: sociale cohesie; mate van binding, C1: sociale ongelijkheid, C2: macht en gezag, C3: maatschappelijke en politieke conflicten in de samenwerking, C4: sociale ongelijkheid binnen een specifieke context, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit	90	TT	Schriftelijk	
		3	432	Verhouding: hoofdstuk 5 (onderzoeksvaardigheden) / praktische opdracht	NB-NNB	SE		0	F, G	F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/ onderzoek doen naar politieke actualiteit		PO	Praktisch	
		4	441	Binding: hoofdstuk 4 (politiek in theorie) + hoofdstuk 6 (politiek in praktijk)	Cijfer	CE en SE		15	B1, B2, C2, C3, D2, E1, E2, F, G, bijlage 5	B1: socialisatie, B2: politieke socialisatie, C2: macht en gezag, C3: maatschappelijke en politieke conflicten en samenwerking, D2, politieke instituties en representatie/representativiteit, E1: veranderingsprocessen rationalisering, institutionalisering en individualisering, E2: veranderingsprocessen staatsvorming, democratisering, globalisering, F: analyse van/onderzoek doen naar een actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualiteit, Bijlage 5 staat in de syllabus, examenblad.nl	90	TT	Schriftelijk	
26/27	5	1	511	Verandering: hoofdstuk 5/7 (Begrippen en kernconcepten uit voorgaande hoofdstukken wordt bekend geacht)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	A, B3, F, G	A: vaardigheden, B3: socialisatie binnen een specifieke context, F: analyse van/onderzoek doen naar een sociale actualiteit, G: analyse van/onderzoek doen naar een politieke actualisatie	90	TT	Schriftelijk	

HAVO 2025-2027 / natuurkunde														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Beweging en elektriciteit. Waaronder: eenparigebewegingen, snelheid, versnelling, vrijeval, lading, stroom,spanning en weerstand. Lesstof uit NOVA 4Havo H1 t/m H2.3	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C1, G1	A: vaardigheden, C1: kracht en beweging, G1: gebruik van elektriciteit	90	TT	Schriftelijk	BN
		2	421	Praktisch schoolexamen over een natuurkundig onderwerp. Verslaglegging is onderdeel van het portfolio. Het practicum vindt plaats in de SE-week.	NB-NNB	SE		0	A, G, I1, I2, I3	A: vaardigheden, G: meten en regelen, I1: experiment, I2: modelstudie, I3: ontwerp	120	PO	Praktisch	BN
		3	431	Elektriciteit, krachten en materialen + inhoud uitSE4.1. Waaronder: Weerstand, serie, parallel, schakelingen in huis,krachten, ontbinden en samenstellen, eerste en tweede wetvan Newton, momentenwet, dichtheid, molecuulbouw, vervorming, warmte(transport), materiaal kennis + inhoudSE4.1. Lesstof uit NOVA 4Havo H2 t/m H4 + H1	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D1, D2, G1, C1	A: vaardigheden, D1: eigenschappen van stoffen en materialen, D2: functionele materialen, G1: gebruik van elektriciteit, C1: kracht en beweging	90	TT	Schriftelijk	BN
		4	441	Arbeid, energie, spiegels en lenzen. Waaronder: arbeid, energiesoorten, kinetische energie, behoud van energie, vermogen, spiegelbeeld, breking van licht,constructies, lenzenformule en vergroting. Lesstof uit NOVA 4Havo H5 en H6	Cijfer	CE en SE		10	A, B3, C2	A: vaardigheden, B3: optica, C2: energieomzettingen	90	TT	Schriftelijk	BN
			442	Practicum portfolio. Wordt opgebouwd uit het practicum van periode 2 plus 3 practica uit de studiewijzer	Cijfer	SE		10	A, I, G	A: Vaardigheden I: Onderzoek en ontwerp, G: meten en regelen		PO	Praktisch	BN
26/27	5	1	511	Energie, trillingen en golven + voorkennis 4 HAVO.Waaronder: rendement, energie besparen, opwekken,duurzaamheid, trillingen (in systemen), golven,informatieoverdracht.Lesstof uit NOVA 5H H8 & H9	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, B1, C2	A: vaardigheden, B1: informatieoverdracht, C2: energieomzettingen	150	TT	Schriftelijk	BN
		2	521	Radioactiviteit en medische beeldvorming + inhoud SE5.1. Waaronder: bouw van het atoom, kernstraling, verval,halveringstijd, absorptie, stralingsbelasting, röntgen,elektrische pulsen, beeldvorming + inhoud SE5.1. Lesstof uit NOVA 5H H11 & H12 + H8 & H9	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, B1, B2, C2	A: vaardigheden, B1: informatieoverdracht, B2: medische beeldvorming, C2: energieomzettingen	150	TT	Schriftelijk	BN
			522	Combi cijfer (PSE over technische automatiseringen en een stralingspracticum)	Cijfer	CE en SE		15	G2, I1, I2, I3	G2: technische automatisering, I1: experiment, I2: modelstudie, I3: ontwerp	150	PO	Praktisch	BN
		3	531	Aarde en heeal + inhoud van alle SE's 5H. Waaronder: hemellichamen, cirkelbewegingen, gravitatiewet, gravitatiekracht, ontstaan van heeal + inhoud SE5.1 & SE5.2. Lesstof uit NOVA 5H H8 t/m H11	Cijfer	CE en SE		15	A, B1, B2, C1, C2, E1	A: vaardigheden, B1: informatieoverdracht, B2: medische beeldvorming, C1: kracht en beweging, C2: energieomzettingen, E1: zonnestelsel en heeal	150	TT	Schriftelijk	BN

100

HAVO 2025-2027 / natuur, leven en technologie														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	2	421	Food or Fuel? - Dossiercijfer	Cijfer	SE		10	A + C + E2	A: vaardigheden C: aarde en natuur, E2: materialen, processen en producten		PO	Praktisch	
			422	Food or Fuel? - Eindtoets□ Buiten toetsweek	Cijfer	SE		10	C + E2	C: aarde en natuur, E2: materialen, processen en producenten	90	TT	Schriftelijk	BN
	3		431	Forensisch onderzoek - dossiercijfer	Cijfer	SE		10	E2	E2: materialen, processen en producenten		PO	Praktisch	
			432	Forensisch onderzoek - Eindtoets□ Buiten toetsweek	Cijfer	SE		10	E2	E2: materialen, processen en producenten	90	TT	Schriftelijk	BN
	4		441	Lab on a chip□ (afgesloten met een portfolio of dossier)	Cijfer	SE		20	D, E2	D: Gezondheid, bescherming en veiligheid, E2: processen en producenten		PO	Praktisch	BN
26/27	5	2	521	Ruimte voor de rivier	Cijfer	SE		20	C, E1	C: aarde en natuur, E: materialen, processen en producten		PO	Praktisch	
	3		531	Dynamisch modelleren	Cijfer	SE		20	B, C, D	B: exacte wetenschappen en technologie, C: aarde en natuur, D: gezondheid, bescherming en veiligheid		PO	Praktisch	

100

HAVO 2025-2027 / Nederlandse taal en literatuur

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Mondelinge taalvaardigheid: Probleemoplossende groepsdiscussie o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap. Vorbereiding: documentatiemateriaal verzamelen en bestuderen, oefendiscussies observeren en oefendiscussie voeren. Totaalduur SE: 45 minuten: opdracht doornemen, discussie 30 minuten, korte nabespreking.	Cijfer	SE		10	A, B	A: Leesvaardigheid, B: Mondelinge taalvaardigheid	45	MO	Mondeling	
		2	421	Taalvaardigheid en Woordenschat. NN: Cursus Spelling H1 t/m 13 (set 6e editie); Cursus Formuleren H1 t/m 7 (set 6e editie); Cursus Woordenschat (online 7e editie) WB niet toegestaan!	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	120	TT	Schriftelijk	
		3	431	Schrijfvaardigheid; gedocumenteerde beschouwing schrijven o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap (moet NB zijn). Vorbereiding: oefenbeschouwing (moet afgerond zijn voor NB).	Cijfer	SE	Hoogste, 1	10	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	120	TT	Digitaal	EL
		4	442	Literatuurdossier 4H-5H (start in periode 1). 4H: per periode 1 oorspronkelijk Nederlandstalig (historisch) literair werk lezen met opdracht. + Leesautobiografie. Dossier moet compleet zijn (NB). Laagland, literatuur en lezer: cursus 1 en 3. Wordt afgenomen op eigen laptop.	NB-NNB	SE		0	C, E	C: Schriftelijke taalvaardigheid, E: Literatuur		PO	Digitaal	EL
			441	Leesvaardigheid en Argumentatieve vaardigheden. NN: Cursus Basis 1 t/m 8 (set 6e editie), Cursus 1 Meer dan Lezen, Cursus 2 Argumenteren.	Cijfer	CE en SE		10	A, B, D, E	A: Leesvaardigheid, B: Mondelinge taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, E: Literatuur	120	TT	Schriftelijk	
26/27	5	1	511	Mondelinge Taalvaardigheid; Probleemoplossende discussie o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap. Vorbereiding: documentatiemateriaal verzamelen en bestuderen, oefendiscussies voeren, oefendiscussies observeren. Het mondeling duurt 30 minuten, daarna volgt een bespreking van 15 minuten.	Cijfer	SE		20	A, B	A: Leesvaardigheid B: Mondelinge taalvaardigheid	45	MO	Mondeling	
		2	521	Schrijfvaardigheid; Gedocumenteerd(e) beschouwing/betoog schrijven o.b.v. zelf aan te leggen documentatiemap (moet 'naar behoren' zijn). Aan de hand van documentatie – artikelen, opstellen, website, informatiebronnen – schriftelijke argumentatie opzetten	Cijfer	SE	Hoogste, 1	20	A, C, D, F	A: Leesvaardigheid, C: Schriftelijke taalvaardigheid, D: Argumentatieve vaardigheden, F: Oriëntatie op studie en beroep	150	TT	Digitaal	EL

HAVO 2025-2027 / profielwerkstuk													
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer- gave	Soort ex.stof	Her- kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Hulpmiddelen
25/26	4	1											
		2											
		3											
	4	441		Project Challenge		NB-NNB		0				PO	Praktisch
26/27	5	1											
		2											
		3	531	Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meerdere grote vakken en bestaat uit drie fasen over het gehele examenjaar. Het wordt afgesloten met een verslag en een bijbehorende presentatie in maart. Voortgang van profielwerkstukwerkzaamheden: De inhoud, eisen, deadlines en weging die horen bij deze werkzaamheden worden bekend gemaakt in september 2026 (via Teams of een ander communicatiekanaal)	Cijfer			100				PO	Praktisch
								100					

HAVO 2025-2027 / rekenen 3F														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen

25/26	4	3	432	niveautoets rekenen 3F	Cijfer	Hoogste, 2	100	90	TT	Schriftelijk
							100			

HAVO 2025-2027 / scheikunde														
Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	NOVA HAVO 4A hoofdstuk 1	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	Domein A Sferen: M:1(4,5,6), R&A:1(1,2,3), 3(1)	Atoombouw, periodiek systeem, chemische hoeveelheid, rekenen aan gehalten, rekenen aan reacties.	90	TT	Schriftelijk	BN
	2	421		PSE practicum; scheidingsmethoden, oplosbaarheid, aantoning, reagentia, verbranding, ontleding, zoutreacties, reactiewarmte,evenwichten. Het practicum wordt afgenomen in de SE-week. Het verslag is onderdeel van het portfolio	NB-NNB	CE en SE		0	A, B, C, D	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	90	PO	Praktisch	BN
	3	431		NOVA HAVO 4A+4B hoofdstukken 2, 3 en 4.□ Atoombinding, bindingen tussen moleculen, metaalbinding, ionbinding, brandstoffen, systematische naamgeving, additie, substitutie, kraken, condensatie, hydrolyse. formules en naamgeving van zouten, oplosbaarheid van zouten, bijzondere zouten, rekenen aan zoutoplossingen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, Sferen M:1, 2, 3, 4, R: 1, 2, RA: 1, T:2, 3, 4	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie, E: innovatieve ontwikkelingen in de chemie	90	TT	Schriftelijk	BN
	4	441		NOVA HAVO 4B hoofdstukken 5 en 6.□ Energie en reactie, reactiewarmte, reactiesnelheid, en beïnvloeden, chemisch evenwicht en verschuiving, zuren en basen, waterevenwicht, chemisch rekenen.	Cijfer	CE en SE		10	Domein A, sferen M:3 R:1, 3, 5 R&A:1, 2, T: 2, 3	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie, F: processen in de chemische industrie	90	TT	Schriftelijk	BN
		442		PSE-vaardigheden portfolio: Deel 1: verslag practicum periode 2. Deel 2: Leerlingen doen in groepen experimenteel onderzoek en verslag van waarnemingen, geven theoretische verklaringen,verwerken resultaten tot conclusies. De onderwerpen die worden getoetst en de momenten van afname worden bekendgemaakt in de studiewijzer van de betreffende periode.	Cijfer	CE en SE		10	A, B, C, D	A: Vaardigheden □ B: Kennis van stoffen en materialen□ C: Kennis van chemische processen en kringlopen□ D: Ontwerpen en experimenteren in de chemie		PO	Praktisch	BN
26/27	5	1	511	Nova 4B+5A hoofdstukken 5, 6 en 7□ Reacties in beweging□ Evenwichten (SE) en Zuur-base□ Redoxchemie	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, sferen: M, R, R&A, T	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	150	TT	Schriftelijk	BN
	2	521		Nova 4A, 4B + 5A hoofdstukken 3, 4, 8 en 9:□ Organische chemie□ Zouten□ Chemisch onderzoek□ Materialen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	15	A, E, Sferen M, R, RA en T	A: vaardigheden, B: kennis van stoffen en materialen, C: kennis van chemische processen en kringlopen, D: ontwerpen en experimenten in de chemie	150	TT	Schriftelijk	BN

25/26	4	1	411	Basisvaardigheden wiskunde en lineaire verbanden: rekenen, procenten, exponentiële groei, grafieken en tabellen, lineaire verbanden (hoofdstuk 1 en hoofdstuk 3)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1, C1, C2, C4, C5	A: vaardigheden, B1: rekenen, C1: tabellen, C2: grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden, C4: lineaire verbanden, C5: exponentiële verbanden.	90	TT	Schriftelijk	GR
		2	421	Statistiek en telproblemen: onderzoeksvraag, data verzamelen, kwartielen en spreiding, verdelingen, permutaties en combinaties, etc (hoofdstuk 2 en 4)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B3, E1, E2, E3, E4	A: vaardigheden, B3: telproblemen, E1: presentaties van data interpreteren en beoordelen, E2: data verwerken, E3: data en verdelingen, E4: statistische uitspraken doen.	90	TT	Schriftelijk	GR
		3	431	Veranderingen en statistiek: toenamedigrammen en differentiequotënten, betrouwbaarheidsintervallen, conclusies trekken (hoofdstuk 5 en 7)	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, D, E1, E3, E4	A: vaardigheden, D: veranderingen, E1: presentaties van data interpreteren en beoordelen, E3: data en verdelingen, E4: statistische uitspraken doen.	90	TT	Schriftelijk	GR
		4	441	Formules en herleiden (hoofdstuk 6)	Cijfer	CE en SE		10	A, B2, C2, C3	A: vaardigheden, B2: Algebra, C2: Vergelijkingen en ongelijkheden, C3: Formules met één of meerdere variabelen	90	TT	Schriftelijk	GR
			442	Statistiek toepassen op grote dataset. Beoordelingscriteria worden uitgedeeld in de les, aan het begin van de periode.	NB-NNB	SE		0	A, E5	A: vaardigheden, E5: statistiek met ICT		PO	Praktisch	EL GR
26/27	5	1	511	Volgt aug '26 in verband met nieuwe druk.	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20			150	TT	Schriftelijk	GR
		2	521	Volgt aug '26 in verband met nieuwe druk.	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20			150	TT	Schriftelijk	GR
		3	531	Volgt aug '26 in verband met nieuwe druk.	Cijfer	CE en SE		20			150	TT	Schriftelijk	GR
								100						

HAVO 2025-2027 / wiskunde B

Sch.j.	Lj.	P	Afk.	Toetsomschrijving	Weer-gave	Soort ex.stof	Her-kansing	Weging	Domeincode	Domeinomschrijving	Duur	Toets soort	Afnamevorm	Hulpmiddelen
25/26	4	1	411	Toetsweek, Gehele behandelde stof H1 -< hfst 2 en wiskundige vaardigheden. H1 Lineaire en kwadratische vormen; H2: Veranderingen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	A, B1, B2, D1, D2	A: Vaardigheden, B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies	120	TT	Schriftelijk	GR
	2		421	Toetsweek H3 meetkunde & H4: Werken met formules	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	C1 en C2, B1	C1 en C2 Hoeken en afstanden: B1:Standaardfuncties	120	TT	Schriftelijk	GR
	3		431	Toetsweek: Hoofdstuk 5 Functies en vergelijkingen en behandelde stof van hoofdstuk 6 Afgeleide functie.	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	10	B1, B2, B3, D1, D2, D3, D4	B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, B3: Evenredigheidsverbanden, D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies, D3: Bepaling afgeleide functies, D4: Toepassing afgeleide functies	150	TT	Schriftelijk	GR
			432	Portfolio Wiskundige vaardigheden + H1 & H2: Lineaire en kwadratische vormen & Veranderingen. & H3: Meetkunde & H4 Werken met formules	NB-NNB	CE en SE		0	A, D3, C1, C2	A: wiskundige vaardigheden, A: Vaardigheden, B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, D1: Veranderingen; D2 afgeleide functies; C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden;B1 Functies grafieken en vergelijkingen		PO	Praktisch	GR
	4		441	Toetsweek H6 & H7: H6 De afgeleide functie & H7 Lijnen en Cirkels	Cijfer	CE en SE		10	D1, D2, D3, D4, C2	D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies, D3: Bepaling afgeleide functies, D4: Toepassing afgeleide functies, C2: Algebraïsche methoden	120	TT	Schriftelijk	GR
26/27	5	1	511	H3 Meetkunde H7 Lijnen en Cirkels & H8 Goniometrie	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	C1, C2, B4, A	C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden, B4: Periodieke functies, A: Vaardigheden	150	TT	Schriftelijk	GR
	2		521	H5 Functies en vergelijkingen & H9 Exponentiële en logaritmische & H10 Meetkundige berekeningen	Cijfer	CE en SE	Hoogste, 1	20	B1, B2, B3, A, C1, C2	B1:Standaardfuncties, B2: Vergelijkingen en ongelijkheden, B3: Evenredigheidsverbanden, A: Vaardigheden, C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden	150	TT	Schriftelijk	GR
	3		531	H6 De afgeleide functie & H11 Verbanden en functies & H12 Examentraining	Cijfer	CE en SE		20	C1, C2, A, D1, D2, D3, D4.	C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties, C2: Algebraïsche methoden, A: Vaardigheden, D1: Veranderingen, D2: Afgeleide functies, D3: Bepaling afgeleide functies, D4: Toepassing afgeleide functies	150	TT	Schriftelijk	GR

BIJLAGE PTLG

In het PTA worden alleen toetsen opgenomen die meetellen in het schoolexamen. In de vierde klas HAVO worden nog toetsen gegeven die worden beoordeeld met alleen voortgangscijfers. Deze staan opgenomen in het Programma Toetsing Lyceum de Grundel (PTLG).

Op de volgende pagina's zijn de toetsen opgenomen die vallen onder het PTLG, maar wel binnen de bovenbouw afgenomen worden. Hiermee is dit overzicht een complete lijst voor alle toetsen in de bovenbouw.

Programma Toetsing Lyceum de Grundel

Schooljaar 2025-2026

Vak: Levensbeschouwing

Leerjaar: 4

Niveau: HAVO

Methode: eigen methode

Toets week	Toets code	Kerndoel/ kerndomein	Omschrijving leerstof	Toetsvorm	Tijds duur	Weging	Hulp middel	Beoordeling
1	411	Inleiding ethiek	Ethiek theorie	Proefwerk in toetsweek	60 min	2x	WB	Cijfer
2	421	Toepassing ethiek I	Reclame	Praktische opdracht	periode	3x	WB	Cijfer
3	431	Toepassing ethiek II	Maakbaarheid van het leven (Genetische modificatie bij mensen en euthanasie)	Proefwerk in toetsweek	60 min	2x	WB	Cijfer
4	441	Toepassing ethiek III	Bedrijfsethiek	Praktische opdracht	periode	3x	WB	Cijfer